

గౌరవనీయులైన శ్రీ న్యాయమూర్తి ఎన్. తుకారాంజీ

క్రిమినల్ రివిజన్ కేసు నం.290/2023

ఉత్తర్వు:

1. I అదనపు జిల్లా మరియు సెషన్స్ జడ్జి, తేదీ 13.03.2023 నాడు జారీ చేసిన ఉత్తర్వులోని యోగ్యతను సవాలు చేస్తూ ఈ క్రిమినల్ రివిజన్ కేసు దాఖలు చేయబడింది. లైంగిక నేరాల నుండి పిల్లల రక్షణ చట్టము 2012 కింద గల నేరానికి సంబంధించి, రివిజన్ పిటిషనర్ దాఖలు చేసిన ప్రైవేట్ ఫిర్యాదును, తిప్పి పంపుతూ తగిన న్యాయస్థానములో దాఖలు చేయమని ఆ ఉత్తర్వులో తెలిపిరి.

2. నేను పిటిషనర్ తరపున న్యాయవాది యొక్క మరియు ప్రతివాది నెం.1 కు అదనపు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ వాదనలు విన్నాను.

3. క్లుప్తంగా సంబంధిత వాస్తవాలు ఏమిటంటే, రివిజన్ పిటిషనర్ భారతీయ శిక్షాస్మృతి, 1860 (సంక్షిప్తంగా 'ది ఐపిసి') మరియు పోస్కో చట్టంలోని సెక్షన్లు 354, 506 మరియు 509 కింద నేరాలను ఆరోపిస్తూ ప్రతివాది నం.2కి వ్యతిరేకంగా పోలీసు నివేదికను దాఖలు చేశారు. నివేదికపై చర్య తీసుకోవడంలో పోలీసులు విఫలమైనందున, కోడ్ ఆఫ్ క్రిమినల్ ప్రొసీజర్, 1973 లోని సెక్షన్ 200 (సంక్షిప్తంగా 'ది Cr.P.C.') కింద 13.02.2023 న మిర్యాలగూడలోని II అదనపు జ్యూడిషియల్ మేజిస్ట్రేట్ ఆఫ్ ఫస్ట్ క్లాస్ ముందు ఒక ప్రైవేట్ ఫిర్యాదు దాఖలు చేయబడింది. పోకో చట్టం కింద నేరాలను ప్రాథమికంగా బహిర్గతం చేసే రికార్డు అని నేర్చుకొన్న మేజిస్ట్రేట్, సమర్థ న్యాయస్థానం ముందు సమర్పించడానికి ఫిర్యాదును తిరిగి పంపడమైనది (రిటర్న్). ఆ తర్వాత, రివిజన్ పిటిషనర్ I అదనపు జిల్లా మరియు సెషన్స్ జడ్జి, నల్గొండను ఆశ్రయించారు, దీనిని పోస్కో కోర్టుగా గుర్తించారు. Cr.P.C లోని సెక్షన్ 200 కింద దానిని గుర్తించడం ద్వారా సెషన్స్ జడ్జి Cr.P.C యొక్క సెక్షన్ 156(3) ప్రకారం I క్లాస్ మేజిస్ట్రేట్ గుర్తించదగిన నేరంగా స్వీకరించడానికి మరియు పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేయడానికి దర్యాప్తు కోసం మరియు పోకో చట్టం ప్రకారం శిక్షార్హమైన నేరాన్ని విచారించడానికి కోర్టు నియమించబడినప్పటికీ, ప్రైవేట్ ఫిర్యాదును స్వీకరించలేరు, ఫైల్ను తిరిగి ఇచ్చారు. అందువల్ల, ప్రస్తుత రివిజన్.

4. మిర్యాలగూడలోని మేజిస్ట్రేట్ కోర్టును పోస్కో కోర్టుగా నియమించబడిందనే వాస్తవాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోకుండా మిర్యాలగూడలోని IIవ అదనపు జ్యూడిషియల్ మేజిస్ట్రేట్ 1st క్లాస్, Cr.P.C కింద పరిగణించిన విధానానికి వ్యతిరేకంగా ప్రైవేట్ ఫిర్యాదును తిరిగి ఇచ్చారని రివిజన్

పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది వాదించారు.అదనంగా, మేజిస్ట్రేట్ ముందు ఫిర్యాదును సమర్పించడానికి నియమించబడిన కోర్టు కూడా ఫిర్యాదును తిరిగి ఇచ్చింది. అందువల్ల, దిగువ న్యాయస్థానాలు చట్టాన్ని అనుసరించడంలో తీవ్రంగా పొరపాటు చేశాయి మరియు రివిజన్ పిటిషనర్/బాధితురాలిని ప్రైవేట్ ఫిర్యాదును సమర్పించడానికి కూడా పిల్లర్ టు పోస్ట్ చేసేలా నడిపించాయి, ఇది తీవ్రమైన ఆందోళన మరియు ఆమె ఆసక్తికి విఘాతం కలిగిస్తుంది.అందువల్ల, జోక్యం కోసం ప్రార్థించారు.

5. ఈ విషయం సెషన్స్ కోర్టుకు కట్టుబడి ఉండాలి మరియు Cr.P.C సెక్షన్ 200 ప్రకారం మేజిస్ట్రేట్ కు అధికారం ఉన్నందున, ఫిర్యాదును మేజిస్ట్రేట్ ముందు సమర్పించాలని పోక్సో కోర్టు రివిజన్ పిటిషనర్ను సరిగ్గా ఆదేశించిందని అడిషనల్ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ సమర్పించారు. ప్రైవేట్ ఫిర్యాదును స్వీకరించడానికి మరియు అదే సమయంలో సెషన్స్ కోర్టు కోడ్ యొక్క సెక్షన్ 193 కింద నేరుగా విచారణను స్వీకరించడానికి నిషేధించబడింది.అందువల్ల, ఆక్షేపిత డాకెట్ ఆర్డర్ సమర్థనీయం.

6. నేను న్యాయవాది యొక్క సమర్పణలను జాగ్రత్తగా పరిశీలించాను మరియు రికార్డ్లో ఉన్న విషయాలను పరిశీలించాను.

7. రివిజన్ పిటిషనర్ దాఖలు చేసిన ప్రైవేట్ ఫిర్యాదును మేజిస్ట్రేట్ లేదా పోక్సో చట్టం కోసం నియమించబడిన కోర్టు స్వీకరించలేదనే, వాస్తవం వివాదంలో లేదు.

8. ఈ స్థితిలో, పోక్సో చట్టం కింద నేరాలకు సంబంధించిన ప్రైవేట్ ఫిర్యాదును స్వీకరించడానికి మేజిస్ట్రేట్ మరియు నియమించబడిన కోర్టులలో ఏ కోర్టుకు అధికార పరిధి ఉంది అనేది సంబంధిత మరియు ఆసక్తికరమైన ప్రశ్న.

9. ప్రైవేట్ ఫిర్యాదుకు సంబంధించి, Cr.P.C సెక్షన్ 190 మేజిస్ట్రేట్ ఫిర్యాదును స్వీకరించిన తర్వాత లేదా పోలీసు నివేదికపై లేదా పోలీసు అధికారికి కాకుండా మరే ఇతర మూలం నుండి అందిన సమాచారంపై మరియు అతనికి తెలిసిన తర్వాత కూడా నేరాన్ని పరిగణలోకి తీసుకునే అధికారం ఉంది. Cr.P.C లోని సెక్షన్ 193, Cr.P.C లేదా మరే ఇతర చట్టం ద్వారా స్పష్టంగా అందించబడితే తప్ప, ఏ కోర్టు కూడా ఏ నేరాన్ని గుర్తించదని అందిస్తుంది.

10. Cr.P.C లోని సెక్షన్ 190 కింద పరిగణించబడే ఏదైనా నేరానికి సంబంధించిన సమాచారాన్ని స్వీకరించిన అధికార పరిధి మేజిస్ట్రేట్ గుర్తించవచ్చు మరియు అటువంటి నేరాన్ని సెషన్స్ కోర్టు ప్రత్యేకంగా విచారించగలిగితే, మేజిస్ట్రేట్ పైల్చు సెషన్స్ విభాగానికి అప్పగించాలి, ఇది Cr.P.C లోని

సెక్షన్ 209 లో ఇవ్వబడింది. అందువల్ల, ఈ నిబంధనలు ద్వారా, సెషన్స్ కోర్టు విచారణ చేయదగిన ప్రత్యేక చట్టం కింద కూడా నేరంతో సహా ఏదైనా నేరాన్ని గుర్తించగల సామర్థ్యం మేజిస్ట్రేట్కు ఉందని స్పష్టంగా తెలుస్తుంది.

11. మరోవైపు, పోస్కో చట్టంలోని సెక్షన్ 31 కోడ్ యొక్క నిబంధనలు ప్రత్యేక న్యాయస్థానం ముందు జరిగే విచారణలకు వర్తిస్తాయని నిర్దేశిస్తుంది మరియు పేర్కొన్న నిబంధనల ప్రయోజనం కోసం, సెక్షన్ 33(1) ప్రత్యేక న్యాయస్థానం ఏదైనా నేరాన్ని విచారణకు పాల్పడకుండా, నేరానికి సంబంధించిన వాస్తవాల ఫిర్యాదును స్వీకరించిన తర్వాత లేదా అటువంటి వాస్తవాలను పోలీసు నివేదికపై పరిగణనలోకి తీసుకోవచ్చని నిర్దేశిస్తుంది.

12. POCSO చట్టంలోని పై నిబంధనలు, ప్రత్యేక కోర్టులో జరిగే విచారణలకు కోడ్ వర్తిస్తుందని, అదే సెషన్స్ కోర్టుగా పరిగణించబడుతుందని స్పష్టం చేస్తున్నాయి. అదనంగా, నేరానికి పాల్పడకుండా మరియు ఫిర్యాదును స్వీకరించిన తర్వాత నేరాన్ని గుర్తించడానికి ప్రత్యేక న్యాయస్థానానికి కూడా అధికార పరిధి ఉంటుంది.

13. Cr.P.Cలో చట్టబద్ధమైన స్థానాలుగా మరియు POCSO చట్టం పరస్పర విరుద్ధమైనది కాదు, సెషన్స్ కోర్టులో ఉన్న ప్రత్యేక న్యాయస్థానం మేజిస్ట్రేట్ నుండి నిబద్ధతపై కేసును స్వీకరించవచ్చని భావించబడుతుంది. అంటే తద్వారా అధికార పరిధిలోని మేజిస్ట్రేట్కు Cr.P.C లోని సెక్షన్ 190 కింద పేర్కొన్న విధంగా పోలీసు నివేదిక లేదా ఫిర్యాదును స్వీకరించే అధికారం ఉంది. పోస్కో చట్టం కింద నేరాలకు సంబంధించి కూడా, దానిని గుర్తించిన తరువాత, ప్రత్యేక కోర్టుకు కట్టుబడి ఉండవచ్చు.

14. అదే సమయంలో, ప్రత్యేక న్యాయస్థానం కూడా POCSO చట్టంలోని సెక్షన్ 33(1) ప్రకారం నేరాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకునే అధికారం కలిగి ఉంటుంది. ఆ విధంగా, ప్రత్యేక న్యాయస్థానం ఎటువంటి నిబద్ధత ప్రక్రియ లేకుండా నేరుగా ఫిర్యాదును స్వీకరించవచ్చు మరియు అలా చేస్తున్నప్పుడు ప్రత్యేక న్యాయస్థానం మేజిస్ట్రేట్ హోదాలో ఉంటుంది మరియు సంబంధిత విధానాన్ని వర్తింపజేయడం ద్వారా ఫిర్యాదును ప్రాసెస్ చేస్తుంది.

15. పైన పేర్కొన్న వాటి కోసం, ఫోరమ్లలో దేనినైనా ఉపయోగించి అవసరమైన ఉపశమనాన్ని విస్తరించడానికి పరోక్ష నిబద్ధత ప్రక్రియతో పాటుగా శాసనసభ తన విజ్ఞతతో ప్రత్యేక న్యాయస్థానం ప్రత్యక్షంగా చేరువయ్యిందని అర్థం చేసుకోవాలి. అందువల్ల, ఫిర్యాదుపై పోకో చట్టం కింద నేరాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకునే అధికారాన్ని అధికార పరిధి మేజిస్ట్రేట్ మరియు ప్రత్యేక న్యాయస్థానం

తదనుగుణంగా కలిగి ఉంటాయి.పర్యవసానంగా, ప్రత్యేక న్యాయస్థానం మరియు మేజిస్ట్రేట్ ద్వారా ప్రైవేట్ ఫిర్యాదును తిరిగి ఇవ్వడం సరికాదని మరియు చట్ట నిబంధనలకు విరుద్ధమని నిర్ధారించబడుతుంది.

16. ఈ తరుణంలో, ఫిర్యాదు యొక్క నిరూపణ ప్రకారం, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని రాజమహేంద్రవరంలో నేరం జరిగిందని తెలుసుకున్న పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ జోడించారు.అందువల్ల, నల్గొండలోని న్యాయస్థానాలకు అధికార పరిధి ఉండదు.ఈ అంశంపై, రివిజన్ పిటిషన్ తరపు న్యాయవాది 2016లో ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని రాజమహేంద్రవరంలో నేరం జరిగిందని న్యాయంగా అంగీకరించారు.అయితే, ఫిర్యాదుదారు నల్గొండ జిల్లా మిర్యాలగూడ నివాసి కావడంతో, ప్రైవేట్ ఫిర్యాదును నల్గొండలోని కోర్టులకు సమర్పించారు.

17. Cr.P.Cలోని సెక్షన్ 177, క్రిమినల్ న్యాయస్థానల అధికార పరిధికి సంబంధించి క్రిమినల్ ప్రాసిక్యూషన్ యొక్క విచారణ మరియు విచారణ కోసం అసలు అధికార పరిధి నేరం జరిగిన న్యాయస్థానం యొక్క స్థానిక అధికార పరిధిలో ఉంటుందని నిర్దేశిస్తుంది.Cr.P.C లోని సెక్షన్ 178 నేరం జరిగిన అనేక స్థానిక ప్రాంతాల యొక్క అనిశ్చిత పరిస్థితిని సూచిస్తుంది మరియు కోడ్ యొక్క సెక్షన్ 179 ఒక అధికార పరిధిలో చట్టం చేయబడిన పరిస్థితిని మరియు ఇతర అధికార పరిధిలో దాని పర్యవసానాలను నిర్దేశిస్తుంది.

18. ప్రస్తుత కేసులో, మొత్తం నేరం రాజమహేంద్రవరం వద్ద జరిగినట్లు అంగీకరిస్తున్నారు. అందువల్ల, రాజమహేంద్రవరంపై ప్రాదేశిక అధికార పరిధిని కలిగి ఉన్న న్యాయస్థానం ఈ నేరాన్ని విచారించి, విచారించే సమర్థ న్యాయస్థానం అవుతుంది.అందువల్ల, నల్గొండలోని న్యాయస్థానాల ముందు వ్యక్తిగత ఫిర్యాదును దాఖలు చేయడం మరియు పరిష్కారాన్ని అనుసరించడం సముచితం.

19. ఈ స్థితిలో, పోస్కో చట్టం కింద నేరానికి సంబంధించి కూడా మెజిస్ట్రేట్కు అవగాహన కల్పించడం నిషేధించబడదని మరియు అనుమతించే నిబంధన ద్వారా, పోస్కో చట్టం కింద నేరాన్ని పరిగణలోకి తీసుకునే అధికారం ప్రత్యేక న్యాయస్థానానికి కూడా ఉందని నిర్ధారించాలి. పోలీసు నివేదికపై లేదా దాని ప్రాదేశిక అధికార పరిధిలో ఫిర్యాదుపై.ఏదేమైనప్పటికీ, ప్రస్తుత కేసులో, వివిధ ప్రాదేశిక అధికార పరిధిలో నేరం మరియు చర్య యొక్క కారణం ఏర్పడినందున, రివిజన్ పిటిషన్ అధికార పరిధిని కలిగి ఉన్న తగిన న్యాయస్థానం ముందు పరిష్కారాలను పొందవచ్చు.

20. పైన పేర్కొన్న పరిశీలనలతో, క్రిమినల్ రివిజన్ కేసు పరిష్కరించబడుతుంది.

కొనసాగింపుగా, పెండింగ్లో ఉన్న ఇతర పిటిషన్లు ఏవైనా ఉంటే, వాటిని పరిష్కరించబడతాయి.

ఎన్. తుకారాంజీ, న్యాయమూర్తి

తేదీ: 18.08.2023

241

గౌరవనీయులైన శ్రీ న్యాయమూర్తి ఎన్. తుకారాంజీ

క్రిమినల్ రివిజన్ కేసు No.290/2023

తేదీ:18.08.2023

గమనిక:గుర్తించవలసినవల్. ఆర్. కాపీ

(బి/ఓ)

ఎల్పీడీ